

Välkomna satsningar på Strategiska forskningsprogram!

Ständigt högre krav ställs på kvalitativa och strategiska FoU-miljöer i Sverige för att vi inte ska bli omsprungna i allt en tuffare global konkurrens. Gemensamma forskningsinsatser från stat och industri inom strategisk viktiga områden skapar förutsättningar för svensk tillväxt och konkurrenskraft. Det är därför glädjande med regeringens aviseringar om satsningar på forskningsområdena medicin, teknik och klimat i den kommande Forsknings- och Innovationspropositionen.

Regeringen pekar ut kriterier för insatser där det bl.a. framgår att det rör områden där det finns företag i Sverige som bedriver egen forskning och utveckling, och där statens insatser stärker näringslivets och Sveriges utveckling och konkurrenskraft. Vi i Industrikommittén har beräknat behovet till 2,5 miljarder kr per år, där industrin är beredd att gå in med lika mycket till. Den satsning regeringen avser att göra stannar vid 1,8 miljarder kronor år 2012 men är definitivt ett steg i rätt riktning.

Det väsentliga är att stat och industri gemensamt fortsätter att ta initiativ till olika former av samfinansierade strategiska FoU-program. Utformningen av de strategiska forskningsprogrammen har en avgörande roll för var stora multinationella koncerner lägger sina FoU-investeringar. Det är därför viktigt att regeringens satsningar utformas så att de kan utgöra hävstång för industrins egna FoU-investeringar i Sverige.

Programmen måste utarbetas i samverkan mellan företagen och staten och Industrikommittén har utarbetat en modell för hur det fortsatta forskningssamarbetet kan utvecklas. I modellen utformas konkreta FoU-program gemensamt av relevanta myndigheter och industrin. Det kan gälla politiskt prioriterade områden som medicin, teknik och klimat. Genomförandet av programmen bör ledas av industrin i nära dialog med akademi, institut och myndigheter.

I budgetpropositionen beskrivs regeringens strategiska forskningssatsningar som ett nytt element i svensk forskningsfinansiering. Ett kriterium som anges för satsningarna är att fokusera områden där det finns företag i Sverige som bedriver egen forskning och utveckling, och där statens insatser stärker näringslivets och Sveriges utveckling och konkurrenskraft.

Industrikommittén förutsätter att regeringen i den kommande Forsknings- och Innovationspropositionen på ett tydligt sätt beskriver hur industrin ska involveras i styrningen av programmen. Då kan intressanta forskningsmiljöer skapas dit företagen förlägger sina FoU-satsningar. Det ger även en grund för att stärka företagens innovationsförmåga och säkra kompetensförsörjningen. Med en gemensam forskningsagenda kan industrins omfattande FoU-investeringar samverka med högskolans och industriforskningsinstitutens forskning och gemensamt stärka forskningens kvalitet och relevans.

Det är också viktigt att Sverige tar en mer aktiv roll i det omfattande samarbetet inom EU-forskningen. EU:s ramprogram för forskning omfattar mer än 50 miljarder euro. Det finns en stor potential för Sverige att delta mer aktivt, vilket strategiska forskningsprogram skulle förbättra förutsättningarna för väsentligt.

Också inriktningen för EU-forskningen bygger på ett nära samarbete mellan industri, akademi och institut, såväl vad gäller att definiera områden som i genomförandet av projekten. De s.k. teknologiska plattformarna som etablerats är mycket framgångsrika i att samla aktörer och definiera en gemensam forskningsagenda. Sverige har en hel del att lära av utvecklingen inom EU-forskningen i dessa avseenden.

Som vi tolkar regeringens intentioner kommer det i Forsknings- och innovationspropositionen ges ordentligt utrymme för satsningar av det här slaget. Vår bedömning är att det är av avgörande betydelse för utvecklingen av det svenska FoU-systemet och dess konkurrenskraft. Vi ser fram emot de närmare preciseringarna från regeringen i den kommande Forsknings- och Innovationspropositionen. Vi i Industrikommittén är beredda att medverka till ett lyft för Strategiska FoU-program i Sverige!

Industrikommitténs arbetsgrupp för Strategisk FoU

Erik Adolfsson, IF Metall
Lars Hansson, Jernkontoret
Peter Johansson, Teknikföretagen
Jan Lagerström, Skogsindustrierna
Gun-Britt Morhed, Teknikföretagen
Kjell Sehlstedt, Sveriges Ingenjörer
Emma Tjärnback, Unionen